

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра зовнішньоекономічної діяльності

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК
СВІТОВОГО РИНКУ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ**

Виконав: здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти групи _____ **4МЕВ** _____
спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини»
освітньо-професійної програми «Міжнародний
бізнес»

_____ **Прокопець А.Д.** _____

(прізвище та ініціали)

Керівник : _____ **Огородник Р.П.** _____

(прізвище та ініціали)

Хмельницький 2024 року

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на тему «Вплив глобальних технологій на розвиток світового ринку транспортних послуг» містить 74 сторінок, 7 таблиць, 11 рисунків. Перелік посилань нараховує 64 найменувань.

Метою дослідження є: дослідження та визначенні міри впливу глобальних технологій на транспортний ринок.

Об'єктом дослідження є: світовий ринок транспортних послуг.

Предметом дослідження є: теоретико-методичні та практичні аспекти трансформації світового ринку транспортних послуг під впливом глобальних технологій.

У роботі для досягнення поставленої мети було використано такі **методи дослідження**: прогнозування розвитку світового ринку транспортних послуг (у тому числі в умовах запровадження глобальних технологій), теоретичні (аналіз, систематизація, узагальнення), табличний, графічний. Було застосовано статистичні методи дослідження числових даних: вертикальний (структура показників) та горизонтальний (динаміка показників) аналіз.

Висновки та рекомендації роботи можуть знайти конкретну реалізацію при виборі транспортними підприємствами напрямів розвитку на основі використання глобальних технологій.

Можливими напрямками продовження досліджень можуть бути розвиток інтеграційних відносин українських підприємств з транспортною галуззю ЄС на основі цифровізації та екологізації.

Ключові слова: світовий ринок транспортних послуг, глобальна пандемія, морські перевезення, послуги залізниці, автомобільний транспорт, авіаційні пасажиро- та вантажопотоки, цифровізація, віртуалізація, інтернет речей, TMS.

ABSTRACT

The qualification work of the first (bachelor) level of higher education on the topic «The impact of global technologies on the development of the global transport services market» contains 74 pages, 7 tables, 11 figures. The list of references includes 64 names.

The aim of the project is to study and to determine the degree of influence of global technologies on the transport market.

The research object is the world market of transport services.

The subject of the study is theoretical, methodological and practical aspects of the transformation of the world market of transport services under the influence of global technologies.

The project used the following **methods**: forecasting the development of the world market of transport services (including in the conditions of the introduction of global technologies), theoretical (analysis, classification, generalization), spreadsheet, graphic. Statistical methods of numerical data was used: vertical (structure indicators) and horizontal (dynamic performance) analysis.

Conclusions and recommendations of work can be concretely implemented when transport enterprises choose directions of development based on the use of global technologies.

The possible areas of further research can be the development of integration relations of Ukrainian enterprises with the EU transport industry on the basis of digitalization and environmentalization.

Keywords: world market of transport services, global pandemic, sea transportation, railway services, road transport, aviation passenger and cargo flows, digitalization, virtualization, Internet of Things, TMS.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ ПІД ВПЛИВОМ ГЛОБАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	10
1.1. Теоретичні детермінанти формування транспортного забезпечення світової економіки	10
1.2. Вплив глобальних технологій на транспортну галузь	19
1.3. Характеристика ролі віртуалізації глобальної економічної системи у розвитку галузей світової економіки	29
Висновки до розділу 1.....	38
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ГЛОБАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК СВІТОВОГО РИНКУ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ	40
2.1. Аналіз впливу новітніх технологій на світовий ринок транспортних послуг	40
2.2. Аналіз і оцінка ключових напрямів розвитку ринку вантажних перевезень країн ЄС	48
2.3. Дослідження розвитку АТ «Укрзалізниця» на основі впровадження глобальних технологій – цифровізації	60
Висновки до розділу 2.....	69
ВИСНОВКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасні глобальні технології змінюють обличчя і функціонування світового ринку транспортних послуг. Ці технології включають в себе розвиток цифрових платформ, впровадження інтернету речей, розширення автономного транспорту, розвиток аналітики даних та інші інновації. Ці зміни відкривають нові можливості та виклики для глобального ринку транспортних послуг.

Сьогодні ринок транспортно-логістичних послуг розвивається доволі динамічно, оскільки від темпів його розвитку залежать ефективність функціонування базових галузей національної економіки і рівень економічного та соціального добробуту країни загалом. Одним з основних трендів розвитку транспортних галузей виступає цифровізація, яка проникає в усі сфери цього сектору.

Важливо враховувати, що вплив глобальних технологій на світовий ринок транспортних послуг є актуальним завданням, оскільки він допомагає розуміти та прогнозувати зміни у цій галузі та сприяє розвитку більш інноваційних та ефективних рішень для транспортних компаній та споживачів послуг.

Транспортна галузь є ключовим елементом економічного розвитку України і суттєвим джерелом наповнення державного бюджету: у загальному обсязі послуг, що реалізовані в державі частка транспортних послуг становить майже 7 %. Із загального обсягу експорту транспортних послуг близько 30 % припадає на країни ЄС; обсяг імпорту транспортних послуг на 40 % формується державами Євросоюзу. Отже, є очевидною спільна зацікавленість у поглибленні інтеграції української транспортної галузі до ринку транспортних послуг ЄС.

Тема світового ринку транспортних послуг порушувалась у статтях І. Куси, тенденції і показники розвитку світового ринку логістичних послуг висвітлено у публікаціях таких вітчизняних авторів, як Глушенко Т. М.,

Гринюк Н. А., Компанієць В. В., Полякова О. М. Економічні проблеми розвитку ринку транспортних послуг були розкриті в працях Бауер-сокс Д. Дж., Бакаєв О. О., Дмитриченко М. Ф., Замлинський В. А., Маловичко А. С., Парубець О. М. та ін., але деякі питання поки що залишаються маловивченими.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження та визначенні міри впливу глобальних технологій на транспортний ринок.

Із мети дослідження випливають такі **завдання**:

- визначити детермінанти формування транспортного забезпечення світової економіки;
- охарактеризувати вплив глобальних технологій на транспортну галузь;
- дослідити роль віртуалізації глобальної економічної системи у розвитку галузей світової економіки;
- провести аналіз впливу новітніх технологій на світовий ринок транспортних послуг;
- проаналізувати і оцінити ключові напрями розвитку ринку вантажних перевезень країн ЄС;
- дослідити розвиток АТ «Укрзалізниця» на основі впровадження глобальних технологій – цифровізації.

Об'єктом дослідження даної роботи є світовий ринок транспортних послуг.

Предмет дослідження – теоретико-методичні та практичні аспекти трансформації світового ринку транспортних послуг під впливом глобальних технологій.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети й виконання завдань у роботі використано низку загальнонаукових і спеціальних методів, а саме: методи індукції та дедукції – для розгляду понять «транспорт» та «транспортна послуга»; спостереження й узагальнення – для визначення місця України на світовому транспортному ринку; статистичний та графічний

методи – для аналізу тенденцій цифровізації та віртуалізації на транспорті, причинно-наслідковий метод і метод експертної оцінки; методи системно-структурного аналізу.

Практична значущість. Висновки та рекомендації роботи можуть знайти конкретну реалізацію при виборі транспортними підприємствами напрямів розвитку на основі використання глобальних технологій.

Апробація результатів роботи. Основні практичні результати дослідження доповідались на: XIX Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених, аспірантів та студентів «Професійне становлення молоді в умовах інтеграційного розвитку України» із тезами: «Аналіз впливу новітніх технологій на світовий ринок транспортних послуг».

Робота складається зі вступу, 2 розділів, висновків; містить 74 сторінки тексту, 11 рисунків, 7 таблиць. Список джерел налічує 64 найменувань джерел.